

Informatienota voor de raad

Datum 25 mei 2021

Onderwerp	Artikel 45 vragen over onterechte terugvordering toeslagen na scheiding
Versienummer	V1.0

Portefeuillehouder Wethouder Dorrit de Jong

Informant Huub Lubbers
Afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling
Telefoon 038 498 3291
Email Hgj.lubbers@zwolle.nl
Bijlagen Geen

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

De beantwoording van de artikel 45 vragen van de fractie van de PvdA over onterechte terugvordering toeslagen na scheiding.

Datum 25 mei 2021

Toelichting op het voorstel

Wij hebben op 24 mei 2021 vragen ontvangen van de fractie van de PvdA conform art 45 reglement van orde naar aanleiding een NOS-bericht. In deze nota beantwoorden wij de vragen.

Inleiding

De afgelopen jaren zijn we geconfronteerd met het vernietigende effect van het Nederlandse toeslagen- en bijstandsbeleid. Een vernietigend effect voor grote groepen inwoners, zo ook in Zwolle.

Uit een uitspraak van de rechtbank Overijssel blijkt nu dat er wederom een fout in het beleid zit, in dit geval het bijstandsbeleid. Een fout die ervoor zorgt dat stellen die scheiden of gezinnen waar een volwassen kind uit huis gaat duizenden euro's aan toeslagen of inkomen moeten terugbetalen.

In afwachting van een reparatie van deze wetgeving blijkt het dat gemeenten ook iets kunnen doen. Namelijk het mogelijk maken voor inwoners om online de bruto-hoogte van hun uitkering op te zoeken. Zoals de gemeente Tilburg stelt : een héle kleine moeite voor een groot plezier. Helaas lijkt het er op dat de gemeente Zwolle hier niet aan mee wil werken.

Kernboodschap

Hieronder gaan wij in op de vragen van de PvdA:

Vr 1. Heeft het college kennisgenomen van het NOS bericht "Stellen in de bijstand die scheiden moeten vaak onterecht toeslagen terugbetalen" van 24-05-2021?

Vr 2. Herkent het college de in het artikel beschreven problematiek?

Vr 3. Kan het college aangeven hoeveel Zwollenaren hier jaarlijks mee te maken krijgen?

Antwoord vraag 1 + 2 + 3

Ja, het college is op de hoogte van NOS bericht 'Stellen in de bijstand die scheiden moeten vaak onterecht toeslagen terugbetalen'. We herkennen de beschreven gang van zaken. Het artikel is gebaseerd op een casus die in Zwolle speelde tegen de belastingdienst. Belastingheffing en toeslagen verstrekken of terugvorderen van toeslagen is primair een zaak van de rijksoverheid. Het betreft de uitvoering van belastingwetten en annexe regelgeving door het Rijk c.q. de belastingdienst.

Wij hebben geen inzicht in de exacte aantallen Zwollenaren die jaarlijks met deze problemen te maken hebben. Het aantal Zwollenaren dat jaarlijks gaat scheiden is ca 490. Het aantal uitkeringsgerechtigden dat in het jaar 2020 in de bijstand kwam wegens beëindiging van de relatie was 96.

Vr 4. Kan het college duidelijk maken waarom het niet een simpel overzichtje van de bedragen van de bruto maandelijkse uitkeringen op de website kan zetten? En kan het college daarbij aangeven hoe het komt dat dit in Tilburg wel kan?

Vr 5. Is het college bereid de handelswijze uit Tilburg over te nemen?

Antwoord vraag 4 + 5

Ook wij vinden het nuttig om een overzicht van de brutobedragen op de website van de gemeente te hebben. De informatie over brutobedragen van de bijstandsuitkering staat op www.Zwolle.nl: <https://www.zwolle.nl/werk-en-inkomen/uitkering/schatting-inkomen>. Het betreft bedragen die een indicatie geven over de totale uitkering inclusief loonbelasting en premies.

Vr 6. Ziet het college mogelijkheden om Zwollenaren aanvullend actief te informeren over deze problematiek en mogelijke oplossingen?

Antwoord vraag 6

Terugvordering van Toeslagen is een regelmatige veroorzaker van financiële problemen. We hopen dat de rijksoverheid het probleem opgelost. De rijksoverheid is al geruime tijd bezig met een inventarisatie van knelpunten en het ontwikkelen van voorstellen over oplossingen.

Datum 25 mei 2021

Ook kan een uitkeringsgerechtigde of Zwollenaar bezwaar maken bij de belastingdienst of voor feitelijk handelen gebruik maken van zijn klachtrecht bij de Nationale Ombudsman.

Een andere laatste mogelijke, meer directe, oplossing zit in de Participatiewet. Indien een inwoner door niet aansluitende regelgeving onder het voor hem geldende sociaal minimum komt, kan bijzondere bijstand worden verleend. De verschuldigde loonbelasting en sociale premies zijn geen onderdeel van het recht op algemene periodieke bijstand maar kunnen in zeer bijzondere gevallen door de gemeente worden voldaan.

Openbaarheid

Deze informatienota is openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

voorzitter, Peter Snijders

Interim-secretaris, Liesbeth Borsboom